

הודעה על ביטול הכרזה על קיומו של מונופולין

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

מכוח סמכותי לפי סעיף 26 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, אני מודיע בזה על ביטול הכרזת המונופולין על חברת "תעשיות תפוגן בע"מ" (לשעבר "תפוג" - מפעל עיבוד תפוחי אדמה א.ש.ח. בשער הנגב בע"מ") כעל בעלת מונופולין בתפוחי אדמה מעובדים וקפואים.

ח' בחשוון התש"ס (18 באוקטובר 1999)

(חמ 1844-3)

דוד תדמור

הממונה על ההגבלים העסקיים

¹ סי"ח התשמ"ח, עמ' 128.

² י"פ התשנ"ג, עמ' 258.

הודעה על רישום בקשה לאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בהתאם לסעיף 7(ב) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן - החוק), אני מודיע כי נרשמה בקשה לאישור הסדר כובל כדלקמן:

הצדדים להסדר:

ערוצי זהב ושות'

תבל תשדורת בינלאומית לישראל בע"מ

מתב - מערכות תקשורת לכבלים בע"מ

אי סי פי - חברת התכניות לכבלים בישראל בע"מ

הנכס או השירות נושא ההסדר:

שידורי טלוויזיה בכבלים.

מהות הבכילה כמתואר בבקשה:

שיתוף פעולה ישיר ברכש הפקה ועריכה של ערוצי שידור.

בהתאם לסעיף 8(ב) לחוק רשאי הרואה עצמו נפגע מההסדר, וכן איגוד עסקי וארגון צרכני, להגיש לבית הדין להגבלים עסקיים התנגדות מנומקת בכתב להסדר, בתוך שלושים ימים מיום פרסום הודעה זו ברשומות.

ההסדר האמור פתוח לעיון הציבור בתיק הע-3276 במשרדי רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, קומה ג', ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

ט' בחשוון התש"ס (19 באוקטובר 1999)

(חמ 680-3)

דוד תדמור

הממונה על ההגבלים העסקיים

¹ סי"ח התשמ"ח, עמ' 128.

הודעה על פטור מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, אני מודיע כי ביום כ"ז באלול התשנ"ט

¹ סי"ח התשמ"ח, עמ' 128.

7 (בספטמבר 1999) החלטתי לפטור את הצדדים להסדר, מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שפרטיו הם:

הצדדים להסדר:

ביתילי בע"מ

קיבוץ הזורע אגודה שיתופית

רהיטי הזורע, שורפית 1936, שותפות רשומה

נאות הזורע ניהול אומניות ותחביבים, שותפות מוגבלת

הנכס או השירות נושא ההסדר:

שיווק רהיטים.

מהות ההסדר:

תניות אי תחרות בתחום הרהיטים.

תקופת ההסדר:

שנתיים.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור - 3236 במשרדי רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, קומה ג', ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

כ"ז בתשרי התש"ס (7 באוקטובר 1999)

(חמ 41-3)

דוד תדמור

הממונה על ההגבלים העסקיים

הודעה על פטור מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, אני מודיע כי ביום י"ג בתשרי התש"ס (23 בספטמבר 1999) החלטתי לפטור את הצדדים להסדר, מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שפרטיו הם:

הצדדים להסדר:

אלון חברת הדלק לישראל בע"מ

אברך - אלון תחנות תדלק בע"מ

הנכס או השירות נושא ההסדר:

דלקים ושמונים.

מהות ההסדר:

הענקת בלעדיות במכירת דלקים ושמונים.

תקופת ההסדר:

חמש שנים.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור - 3221 במשרדי רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, קומה ג', ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

כ"ז בתשרי התש"ס (7 באוקטובר 1999)

(חמ 41-3)

דוד תדמור

הממונה על ההגבלים העסקיים

¹ סי"ח התשמ"ח, עמ' 128.

רשות ההגבלים העסקיים

21.10.88, ירושלים

פ"ט - 3221

לכבוד

גבי עליזה רוזן

הממונה על חקיקת משנה

משרד המשפטים

רחוב צאלאח א-דין

ירושלים

ג.נ.

הנדון: הודעה בעניין פטור מאישור הסדר כובל לפרסום ברשומות

הנני מתכבדת להעביר הודעה על פטור מאישור הסדר כובל לפרסום ברשומות לפי סעיף 14(ג) לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח - 1988.

בברכה,

צפורה נחמו

רשמת הגבלים עסקיים

העתק: כבוד אב בית הדין להגבלים עסקיים
כבוד המשנה לאב בית הדין להגבלים עסקיים

רח' כנפי נשרים 22 ת.ד. 34281, ירושלים 91341   טלפון: 02-6556111   פקס: 02-6515330

i:\access\t002431\10202.doc

רשות ההגבלים העסקיים

הודעה על פטור מאישור הסדר כובל לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988¹, אני מודיע כי ביום י"ג תשרי, תש"ס (23 ספטמבר 1999) החלטתי לפטור את הצדדים להסדר, מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שפרטיו הם:

הצדדים להסדר:

אלון חברת הדלק לישראל בע"מ
אברך - אלון תחנות תדלוק בע"מ

הנכס או השירות נושא ההסדר:

דלקים ושמנים

מהות ההסדר:

הענקת בלעדיות במכירת דלקים ושמנים

תקופת ההסדר:

חמש שנים

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור - 3221 במשרדי רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, קומה ג', ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

ד"ר דוד תדמור

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ז תשרי תש"ס
7 אוקטובר 1999

---

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128

רשות ההגבלים העסקיים

ירושלים, י"ג תשרי, תש"ס

23 ספטמבר, 1999

פטור ו.ג.ג.

בפקס:

03-6885020

לכבוד

וינשטוק-זקלר, עו"ד

ניב זקלר, עו"ד

דרך פתח-תקוה 48

תל אביב 66184

הנדון : החלטה בעניין פטור מאישור הסדר כובל בין

הנני מתכבדת להעביר אליכם את החלטת הממונה על הגבלים עסקיים, לפי סעיף 14 לחוק
ההגבלים העסקיים התשמ"ח-1988, בדבר מתן פטור מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר
כובל שבין הצדדים בנדון.

בכבוד רב ובברכה,

צפורה נחמו, עו"ד

רשמת הגבלים עסקיים

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה בדבר מתן פטור לפי ס' 14 לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח - 1988:
אלון חברת הדלק הישראלית - יונה אברך בע"מ - אברך-אלון תחנות תדלוק
בע"מ

מבוא -

ביום 3.8.1999 הוגשה הודעת מיזוג מטעמן של החברות אלון חברת הדלק הישראלית בע"מ (להלן: "אלון") ויונה אברך בע"מ (להלן: "אברך") באשר להקמת תאגיד משותף (להלן: "אברך-אלון תחנות") להפעלת תחנות תדלוק "פנימיות" (תיק מזג 3176). בהסכם המיזוג נכלל סעיף המחייב את התאגיד המשותף לרכוש דלקים ושמונים מעם חברת אלון בלבד. בסעיף זה עוסקת בקשת הפטור דנן.

במסגרת ההסכם שבין אלון לאברך, נקבעה התחייבות לפיה אברך אלון תחנות ירכוש דלקים ושמונים מאלון בלבד. בתמורה התחייבה אלון לספק את הדלקים והשמונים לתאגיד במחירי עלות בתוספת מרווח נתון.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת השפעותיו המסתברות על התחרות בשווקים הרלוונטיים, שוכנעתי כי ההסדר מגביל את התחרות באופן לא משמעותי, ועל כן ראוי הוא לפטור מאישורו של בית הדין להגבלים עסקיים על פי האמור בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים. להלן יפורטו הנימוקים אשר בבסיס הפטור.

הצדדים להסדר

אלון - חברה לאספקת דלקים ושמונים ושיווקם, המפעילה תחנות תדלוק ומספקת להן מוצרי דלק, היא חברה פרטית אשר הוקמה בשנת 1993. באחרונה רכשה אלון את חברת הדלק "דור" (ראו החלטת מיזוג בעניין דור-אלון, מיום 8.9.99).

אברך - מפעילת תחנות תדלוק ציבוריות ופנימיות, הנמצאות בבעלותה או הקשורות עמה בהסכמי אספקה ותפעול. עד לאחרונה היתה אברך סוכנת של חברת "סונול", ומכרה דלקים אשר סופקו לה על ידי סונול בלבד.

הענף הרלוונטי

ההסכם נשוא בקשת פטור זו עוסק בשיווקם של תזקי דלק ושמונים לרכב. שיווק תזקי דלק לציבור נעשה בשתי דרכים עיקריות. דרך אחת - באמצעות **תחנות תדלוק ציבוריות**, הפתוחות בפני הקהל הרחב הנע בכבישי הארץ. תחנות אלה פזורות ברחבי הארץ ומשמשות כצינור שיווק תזקי

דלק ומוצרים נלווים כדוגמת שמני מנוע, מידי חברות שיווק הדלקים - העיקריות בהן הן פז, סונול, ודלק, המחזיקות כ-85% מכלל שיווק הדלקים בתחנות התדלוק הציבוריות.

הדרך השניה - **תחנות תדלוק פנימיות** (הידועות גם כ"תחנות חצר"), בהן עוסק ההסדר דנן, הן תחנות המצויות בתחומי ישובים דוגמת קיבוצים או מושבים, או במפעלי תעשייה, ואשר מיועדות לשרת את חברי אותם ישובים או עובדי המפעלים. תחנות אלה אינן פתוחות ברוב המקרים בפני הציבור הרחב, והיקפי מכירותיהן מצומצם באופן יחסי לתחנות התדלוק הציבוריות.

עיקר שיווק הדלקים לציבור נעשה באמצעות תחנות ציבוריות.¹ שיווק דלקים באמצעות תחנות פנימיות נעשה במקביל לשיווק דלקים לתעשייה, ולעיתים משמשת תחנת תדלוק פנימית אף כצינור שיווק לדלקים המיועדים לשמש כחומר גלם לתעשייה. אמידת חלקן של החברות השונות בשיווק דלקים באמצעות תחנות פנימיות מלאכה קשה היא, הנעשית לרוב על דרך בחינת נתחיהן בשיווק דלקים לתעשייה ובתחנות פנימיות במשולב. עד למיזוג עם אברך פעלה אלון בשני התחומים גם יחד, אולם עיקר פעילותה היה אספקת תזקי דלק לתעשייה. אברך, לעומתה, שיווקה תזקי דלק רק באמצעות תחנות תדלוק פנימיות וציבוריות.

על פי נתונים אשר נאספו במחלקה הכלכלית של רשות ההגבלים העסקיים, לאחר המיזוג עם חברת "דור" ולאחר המיזוג עם אברך, צפוי חלקה של אלון בשיווק **בנזין לתחנות פנימיות ולתעשייה** כאחד, בשנת 1999, לעמוד על כ-30%; בשיווק **סולר לתחנות פנימיות ולתעשייה**, במצטבר, יעמוד חלקה של אלון על מעט יותר מ-20%.

בחינת מספר התחנות עמן תהיה אלון קשורה בהסכמי אספקה, מלמדת כי לאחר מיזוגן של אלון ושל דור, ועם סיום הליכי המיזוג עם אברך, תהיה אלון קשורה בהסכמי אספקה עם כ-20% מבין התחנות הפנימיות הפרושות ברחבי הארץ. מובן כי במספר התחנות לבדו אין כדי ללמד על כוחה האמיתי של החברה המשותפת - זה ימדד על דרך בחינת אספקת התזקיקים המתבצעת באמצעות תחנות אלה.

כאמור, אף כי יש קושי לאמוד את חלקן של תחנות התדלוק הפנימיות מכלל תחנות התדלוק, ברי כי רוב רובו של הבנזין המשווק בישראל נמכר בתחנות תדלוק ציבוריות, וחלקן של התחנות הפנימיות בכלל שיווק הבנזין מצומצם. בכל הנוגע לסולר שונה התמונה במקצת, שכן רוב הסולר המשווק בארץ נמכר לתעשייה או באמצעות תחנות תדלוק פנימיות. עם זאת, בשל הקושי להפריד בין השווקים השונים, ומשום חשיבותו הרבה של הסולר לתעשייה, נדמה כי המכירות הנעשות בתחנות התדלוק הפנימיות אינן מחזיקות את רוב רובו של השוק.

עד למיזוג היתה אברך קשורה בהסכמי אספקה בלעדיים עם חברת סונול - החברה הגדולה בארץ ככל הנוגע לאספקת תזקי דלק באמצעות תחנות פנימיות ולאספקת תזקי דלק לתעשייה.

¹ לסקירה נרחבת אודות ענף הדלק ראו קביעה לפי סעיף 43 לחוק ההגבלים העסקיים - הסדר כובל בין חברות הדלק לבין מפעלי תחנות תדלוק ההגבלים העסקיים, קובץ א' בעמ' 29, ההגבלים העסקיים 1993 3003595 ; בג"צ 326/96

המיזוג וההסדר הכובל שבצידו גורעים מחלקה של סוגול בשיווק תזקיקי הדלק באמצעות תחנות פנימיות ובשיווק לתעשייה, ומצמצמים את הכח אשר היה נתון בידה בתחום תחנות התדלוק הפנימיות עד לתקופה האחרונה.

הכבילה שבהסדר -

לפי הכבילה שבמיזוג ירכוש התאגיד המשותף שמנים ודלקים מחברת אלון בלבד, והאחרונה הבטיחה לתאגיד המשותף מחירי מכירה נמוכים יחסית למחירים המקובלים בשוק. התחייבותו של התאגיד המשותף לרכוש את תזקיקי הדלק ואת השמנים מידיה של חברת אלון מהווה הסדר כובל, כמשמעו בסעיף 2 (א) ו-2 (ב) (3) לחוק ההגבלים העסקיים.

החשש התחרותי אשר מעלה כבילה כגון זו טמון באפשרות ל"חסימת" אחד מערוצי שיווק תזקיקי הדלק בפני מתחרים נוספים, אשר יבקשו להתקשר עם תחנות התדלוק המופעלות על ידי התאגיד המשותף, בלא שיתאפשר להם לעשות כן. ענף הדלק ידוע מזה זמן כענף עתיר הסכמי בלעדיות המגביהים את חסמי הכניסה בפני מתחרים חדשים.

חשש זה אינו מתקיים במקרה שבפנינו. הטעם העיקרי לכך הוא כי נתח השוק המוחזק בידי הצדדים אינו גדול, ואילו חיזוקם רק תורם לתחרות בנסיבות השוק הרלוונטי.

בהחלטתי בעניין מתן פטור מאישור בית הדין להגבלים עסקיים לחברות פילסבריי ישראל בע"מ ואומני תעשיות פיצה בע"מ² נדון מקרה דומה, בו פטרתי כבילה אודות זהותו של ספק גלידה אשר נלוותה למיזוג. בהחלטתי שם, עמדתי על משמעות נתח השוק הנתון בהסדר כאחד מאדני ההשפעה על התחרות אשר יבחנו בעת מתן הפטור. כנאמר שם:

"מידת ההשפעה של ההסדר על התחרות, בהיבטה הרחב, היא בין היתר פועל יוצר של נתחי השוק בשווקים הרלוונטיים, הן של הצדדים להסדר והן של אחרים הפועלים באותם שווקים. כאשר לאחד הצדדים להסדר (או לשניהם) נתח שוק משמעותי, הרי שהגבלת מי מהם עלולה לגרום בעקבותיה, באופן ישיר, הגבלה על התחרות בשוק כולו. לעומת זאת, כאשר נתחי השוק של המעורבים בהסדר זעומים, השפעת ההסדר על הפגיעה בתחרות צפויה, בדרך כלל, להיות קטנה יחסית. במקביל, כאשר מדובר בהסדר בין שני גופים קטנים, הפועלים בשוק ריכוזי, הנשלט בידי אחרים, הרי שהשפעתו החיובית על התחרות בשוק כולו עשויה להיות גדולה יחסית".

ענף הדלק - על אף הרפורמות שהוכנסו בו בעשור האחרון - נשלט בידי שלוש חברות הדלק הוותיקות. ההסדר דנן, המאפשר לאלון לשמור על צינורות השיווק שהיו בידה טרם המיזוג, ואשר מקיף נתח שאינו גדול, בשוק ריכוזי מאוד, אינו מעורר חשש לפגיעה בתחרות.

כספי ואח' נ. הממונה על הגבלים עסקיים ואח', פ"ד נ 149 (5) 1993, ערר 1/93 דלק חברת הדלק הישראלית בע"מ נ. הממונה על הגבלים עסקיים (טרם פורסם, פסק הדין מיום 28.3.98), ההגבלים העסקיים 3001550 1996.
² ההגבלים העסקיים 3001698, 1998.

זאת ועוד, הסדר מעין זה, הנלווה למיזוג בין חברת אלון לבין יונה אברך, לאחר שחברת אלון התמזגה עם חברת דור, צפוי לתרום לשינוי בענף הדלק אשר שקע על שמריו משך שנים ארוכות, ולקדם את התחרות. יצירת חברה רביעית בגודלה, אשר תוכל להיות "שחקנית" ממשית בשוק הנשלט ברובו בידי שלוש חברות הדלק הוותיקות, צפויה להגביר את מידת התחרות במשק הדלק.

נוכח נסיבות ההסדר, סביר גם פרק הזמן בגינו נתבקש הפטור - 5 שנים.

סוף דבר

נוכח כל האמור לעיל, ולאחר ששוכנעתי כי ההסדר המבוקש מגביל את התחרות בעסקים באופן לא משמעותי, החלטתי להענות לבקשה שהובאה בפני, ולפטור את הצדדים להסדר מהחובה לקבל את אישור בית הדין להגבלים עסקיים להסדר הכובל.

הפטור יעמוד בתוקפו לתקופה בת 5 שנים מהיום.

לפי האמור בסעיף 15 לחוק ההגבלים העסקיים, רשאי כל הרואה עצמו נפגע מהחלטה זו, איגוד עסקי וארגון צרכנים לערור על החלטה זו בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים בתוך 45 יום מפרסום ההחלטה ברשומות.

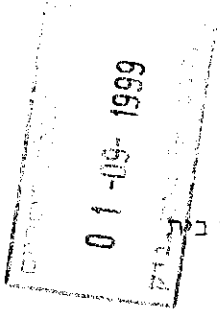
ד"ר דור תדמור
הממונה על הגבלים עסקיים

היום, י"ג תשרי, תש"ס
23 ספטמבר, 1999

חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בקשת פטור מאישור הסדר כובל

בהתאם לס' 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, מוגשת בזה בקשה לפטור מאישור בדין, להסדר כובל שפרטיו כדלקמן:

1. הצד להסדר המבקש את הפטור:

שם: אלון חברת הדלק לישראל בע"מ
מען: חוצות שפיים, שפיים 60990

2. הצדדים האחרים להסדר:

שם: אברך – אלון תחנות תדלוק בע"מ
מען: ויצמן 20, כפר סבא 44247

3. צורת ההסדר:

בכתב

4. תיאור המסמכים הקובעים אותו ואלה הנוגעים לו:

הסכם אשר כותרתו "הסכם הבנות ויעדים" מיום 19.4.99.

5. הנכס או השירות נושא ההסדר:

רכישת דלקים ושמנים.

6. מהות הכבילה ופרטים עליה:

הענקת בלעדיות במכירת דלקים ושמנים.

7. תקופת ההסדר הכובל:

5 שנים.

הנימוקים המצדיקים מתן פטור מהצורך בקבלת אישור בית הדין:

1. בקשת פטור זו מוגשת בגין סעיף בלעדיות ברכישת דלקים ושמנים המפורט בעסקת מיזוג בין אלון חברת הדלק לישראל בע"מ ("אלון") לבין חברת יונה אברך בע"מ ("אברך"). על פי נוסח הסעיף, התחייב תאגיד אשר הוקם במסגרת עסקת המיזוג (ששמו אברך – אלון תחנות תדלוק בע"מ), ואשר אליו העבירו אלון ואברך את פעילותן בתחום תחנות התדלוק הפנימיות במושבים, לרכוש דלקים ושמנים מאלון בלבד.
2. להלן נפרט בקצרה את המסגרת הכללית של העסקה אשר במסגרתה מצוי סעיף הבלעדיות. בהמשך נפרט מדוע סעיף בלעדיות זה איננו פוגע באופן משמעותי בתחרות בענף כלשהו.

הצדדים לבקשה ולהסכם המיזוג

3. אלון היא חברת דלק שהחלה בפעילות בראשית שנת 1993. אלון היא הבעלים והמפעיל של תחנות תדלוק ציבוריות ופנימיות ומוכרת אף דלקים ישירות ללקוחות סופיים.
4. יונה אברך שימשה עד לאחרונה כסוכנת של סונול. יונה אברך אף מפעילה תחנות דלק ציבוריות ופנימיות אשר עד לאחרונה מכרו דלקים ושמנים של סונול בלבד.
5. אברך – אלון תחנות תדלוק בע"מ היא, כאמור, תאגיד שהוקם במסגרת עסקת מיזוג בין אברך לבין אלון. התאגיד אמור להפעיל את תחנות התדלוק הפנימיות של אלון ואברך במושבים - אם וכאשר יאושר המיזוג.

עסקת המיזוג והכבילה נשוא בקשת פטור זו

6. עסקת המיזוג בין אלון ואברך מתוחמת באמצעות שלושה מסמכים אשר נחתמו ביום 19 באפריל 1999: המסמך האחד - "הסכם הבנות יעדים" ("ההסכם המרכזי"); המסמך השני - "הסכם מכר"; והמסמך השלישי - "הסכם שכירות".
7. עסקת המיזוג בנויה משני שלבים - במסגרת שלב א' של העסקה מכרה אברך לאלון את זכויותיה בארבע עשרה תחנות פנימיות במושבים וכן השכירה לאלון את זכויותיה בעשרים ושמונה תחנות פנימיות מושביות אחרות ובתחנת תדלוק ציבורית באלפי מנשה. בנוסף, במסגרת שלב א' של העסקה קיבלה אברך את הזכות לרכוש מאלון דלקים ושמנים גם עבור פעילויותיה שלא בתחום תחנות התדלוק הפנימיות – במחירים תחרותיים הנמוכים מהמחירים שגבתה סונול.
8. בשלב ב' של העסקה (שהוא שלב מיזוג החברות) מוקם תאגיד משותף לאלון ולאברך והוא רוכש את פעילותה של אלון בתחום תחנות התדלוק הפנימיות במושבים (לרבות את הזכויות בתחנות הפנימיות שהעבירה אברך לאלון במסגרת שלב א' של העסקה).
9. בסעיף 6 ד' של ההסכם המרכזי נקבע, כי התאגיד המשותף ירכוש דלקים ושמנים מאלון בלבד. מחירי המכירה של הדלקים והשמנים נקבעו בסעיף 6א' של ההסכם המרכזי. המדובר במחירי מכירה הנמוכים משמעותית ממחירי השוק המקובלים. יוער עוד, כי המדובר במחירים הנמוכים באופן משמעותי מהמחירים ששילמה יונה אברך לסונול עבור דלקים ושמנים שהיא רכשה עבור תחנות התדלוק הפנימיות שהיא הפעילה עובר להעברתן לאלון במסגרת שלב א' של ההסכם.

הענף נושא הכבילה - ענף הדלק

10. ענף הדלק, על כל ערוצי השיווק שלו, נשלט רובו ככולו על ידי שלוש חברות הדלק הוותיקות – פז, דלק וסונול – המחזיקות יחדיו בנתח שוק של כ- 85% בכל אחד מערוצי השיווק.

11. כידוע, תזקיקים משווקים במדינת ישראל בשני ערוצי שיווק עיקריים – האחד, דרך תחנות תדלוק; והשני, באופן ישיר ללקוחות גדולים. את המכירה לתחנות התדלוק מבצעות חברות הדלק בעצמן. את המכירה ללקוחות אחרים מבצעות חברות הדלק בעצמן או באמצעות סוכנים אזוריים. בטבלה הבאה פירטנו את נתחי השוק של חמש חברות הדלק הגדולות בענף על פי ערוצי השיווק.

		נתח שוק בתחנות	נתח שוק במכירת דלקים שלא דרך תחנות
1.	פז	כ- 35%	N/A
2.	דלק (כולל גל)	כ- 26%	N/A
3.	סונול	כ- 24%	N/A
4.	דור	כ- 8%	N/A
5.	אלון	כ- 6%	N/A
6.	אחרים	1%	N/A

12. בכל הנוגע לשיווק דרך תחנות תדלוק יש לציין כי מכירת דלק לציבור הרחב עשויה להתבצע באמצעות שני סוגי תחנות תדלוק – תחנות דלק ציבוריות ותחנות חצר (תחנות תדלוק פנימיות). תחנות חצר הן תחנות אשר מטרתן אספקת דלק באופן מוגבל וזאת לעומת תחנות ציבוריות אשר נועדו לשרת את הציבור הרחב ללא כל הגבלה. תחנות פנימיות ממוקמות במושבים, קיבוצים ומפעלים שונים ומציבות תחרות בפני תחנות ציבוריות.

13. באשר לנתונים כמותיים: קשה מאוד להעריך את חלקן של התחנות הפנימיות בערוץ השיווק של תחנות תדלוק. אולם, המדובר בכל מקרה באחוזים בודדים. להערכת אלון ואברך כמות הדלק הנמכרת בתחנות הדלק הפנימיות הקיבוציות דומה לכמות הדלק הנמכרת בתחנות הדלק הפנימיות המושביות ואילו הכמות הנמכרת בתחנות המפעליות היא שולית.

להערכת אברך ואלון חלקו של התאגיד המשותף במכירת דלקים בתחום תחנות הדלק הפנימיות במושבים יעמוד על כ- 12%. כלומר, התאגיד המשותף הוא בגדר ערוץ שיווק התופס שברירי אחוז מתוך כל שאר ערוצי השיווק האחרים של תזקיקים.

14. מן המקובץ עולה, כי נתח השוק של התאגיד המשותף בשיווק דלקים במדינת ישראל הוא קטן ביותר בכל חיתוך אפשרי – ארצי, תחנות פנימיות ותחנות פנימיות במושבים.

התחייבותו של התאגיד המשותף לרכוש דלקים רק מאלון איננה פוגעת באופן משמעותי בתחרות

15. ככלל, החשש התחרותי שמעורר הסדר רכישה בלעדי הוא "חסימת" לקוחות וערוצי שיווק בפני מתחרים קיימים ופוטנציאליים. במידה שאותם לקוחות או ערוצי שיווק יהיו חייבים לרכוש את כל תצרוכתם מאדם אחד עלולה להיחסם כניסתם של מתחרים לענף שהרי בפניהם יעמוד שוק שאיננו כולל את הצרכנים הכבולים. עמד על כך הממונה בהחלטתו בענין הסכמי בלעדיות בין חברות הדלק לבין מפעילי תחנות הדלק, **הגבלים עסקיים** כרך א' בעמ' 29 באומרו: "הבעיה העיקרית בהסדרי בלעדיות טמונה באפשרות שבדרך זו תחסם כניסתם של מתחרים וספקים חדשים לענף".

16. יחד עם זאת, קיימים בענייננו שני טעמים המחייבים מתן פטור לכבילה המפורטת בסעיף 16' להסכם המרכזי.

הטעם הראשון להיעדר פגיעה משמעותית בתחרות – נתחי שוק נמוכים

17. למרות פגיעתה הפוטנציאלית של תניית בלעדיות בתחרות הממונה נוטה לפתור הסדרי בלעדיות בין צדדים אשר נתחי השוק שלהם נמוכים. כך, למשל, פטר לאחרונה הממונה הסדר רכישה בלעדיות מהצורך בקבלת אישור בית הדין להגבלים עסקיים בעניין **פילסבורי ישראל בע"מ**, **אומני תעשיות פיצה בע"מ** (טרם פורסם, 27.12.98). באותו עניין התחייבה רשת פיצות למכור גלידות אך ורק מתוצרת האגן דאז. הממונה קבע, כי הסדר הבלעדיות פוגע לכאורה בתחרות שבין מותגי הגלידה השונים היות שהתחייבותה של אומני למכור את גלידות האגן דאז חוסמת בפני יצרני הגלידה האחרים את אחד מצינורות ההפצה האפשריים. יחד עם זאת, הממונה פטר את ההסדר מהצורך בקבלת אישור בית הדין שכן:

"מידת ההשפעה של ההסדר על התחרות, בהיבטה הרחב, היא בין היתר פועל יוצא של נתחי השוק בשווקים הרלוונטיים, הן של הצדדים להסדר והן של אחרים הפועלים באותם שווקים. כאשר לאחד הצדדים להסדר (או לשניהם) נתח שוק משמעותי, הרי שהגבלת מי מהם עלולה לגרור בעקבותיה באופן ישיר, הגבלה על התחרות בשוק כולו. לעומת זאת, כאשר נתחי השוק של המעורבים בהסדר זעומים, השפעת ההסדר על הפגיעה בתחרות צפויה בדרך כלל להיות זעומה יחסית. במקביל, כאשר מדובר בהסדר בין שני גופים קטנים, הפועלים בשוק ריכוזי הנשלט בידי אחרים, הרי שהשפעתו החיובית על התחרות בשוק כולו עשויה להיות גדולה יחסית."

בהמשך קבע הממונה כי:

בהתחשב בכך שנתח השוק של פילסבורי הוא זעיר, ונוכח העובדה כי באמצעות צינור ההפצה "אומני" נמכר פחות מאחוז מסך כל המכירות הגלידה בארץ, ניתן לקבוע כי פגיעתו בתחרות של ההסדר אינה משמעותית."

18. דברי הממונה בהחלטתו בעניין **פילסבורי** קולעים לענייננו: בשים לב לנתחי השוק הנמוכים של התאגיד המשותף בערוץ שיווק הדלק, כבילת הבלעדיות בענייננו איננה פוגעת באופן משמעותי בתחרות. כזכור, נתח השוק של התאגיד המשותף יעמוד על שברירי האחוז ברמה הארצית ועל אחוזים נמוכים בפלח התחנות הפנימיות (אשר בכל מקרה איננו מהווה ענף רלבנטי העומד על רגליו הוא כך שאין כל חשיבות למדידת נתח השוק בתחום זה בעומדו בדד). כל מתחרה קיים או פוטנציאלי באלון יוכל לשווק את מוצריו באמצעות מאות תחנות תדלוק ציבוריות ופנימיות שאינן בשליטת התאגיד המשותף.

19. הנה כי כן, לפנינו הסכם אשר מחד, חוסם את ערוצי השיווק של דלק בשיעור נמוך ביותר ומאידך, משפיע תורם תרומה משמעותית לקידום התחרות בענף. המדובר אם כן בהסדר שאיננו פוגע באופן משמעותי בתחרות.

הטעם השני להיעדר פגיעה משמעותית בתחרות – המדובר בכבילה נלווית

20. התחייבות התאגיד המשותף לרכוש דלקים ושמיים רק מאלון היא בגדר כבילה נלווית (ancillary restraint) לעסקה שאיננה פוגעת בתחרות אלא רק מעצימה אותה. כידוע, כבילה המוגדרת ככבילה נלווית לעסקה מסחרית רגילה איננה בגדר כבילה הפוגעת באופן משמעותי בתחרות. נפרט את הטעמים לכך שהכבילה בענייננו היא כבילה נלווית לעסקה פרו-תחרותית.

21. כידוע, למרות הרפורמה במשק הדלק והחלטות הממונה השונות בדבר קיומם של הסדרים כובלים, מעטות תחנות התדלוק אשר עברו מחברת דלק אחת לחברת דלק אחרת. קיימת יציבות בנתחי השוק כאשר חברות הדלק הוותיקות שומרות על נתחי שוק קבועים. עסקת המיזוג בין אלון ואברך היא אחת העסקאות הבודדות החורגת מדפוסיו הבלתי תחרותיים של ענף הדלק. במסגרת העסקה, ממירות מספר גדול של תחנות תדלוק (פנימיות) את ספק הדלק הוותיק (סונול) בספק חדש. המדובר בדינימקה תחרותית חדשה וחשובה כמו גם בתרומה מהותית לכושרן התחרותי של אלון ושל אברך בענף.

22. זאת ועוד, המדובר באחת מהעסקאות הבודדות אשר במסגרתן משתחרר סוכן של חברת דלק מאחיזה של חברת דלק וותיקה ומשפר באופן מהותי את יכולת התחרות שלו - בניגוד להסכמי הסוכנות הכובלים הנוהגים אצל החברות הוותיקות, ניתנה ליונה אברך במסגרת העסקה עם אלון האופציה לרכוש מאלון דלקים במחירים תחרותיים, הנמוכים באופן משמעותי מהמחירים ששילמה אברך לסונול, ללא כל כבילה והתחייבות.

23. העסקה שלפנינו היא יוצאת דופן לטובה באספקלריה תחרותית בפרט בשים לב לכך שעד כה הצליחה סונול להשתלט על מרבית סוכנויות הדלקים שעבדו עמה באופן שמנע התפתחות תחרות. דוגמאות הובאו במכתב הנלווה שלנשלח לממונה ביום 3 באוגוסט 1999.

24. עסקת המיזוג הינה, אם כן, עסקה הגורמת להגדלת תפוקה ולהפחתת מחירים. תוצאות אלו מושגות עקב ההתייעלות הגלומה בהקמת התאגיד המשותף אשר יפעל בתחום התחנות הפנימיות במושבים, בגין תנאי המכר התחרותיים נשוא ההסדר, ובגין תנאי המכר התחרותיים אשר אברך מקבלת עבור פעילויותיה שלא בתחום התחנות הפנימיות במושבים. העסקה הרי תאפשר לאברך, אשר עד עתה הייתה משוללת יכולת בחירה בין ספקי דלק שונים ומחויבת לרכוש דלקים רק מסונול, לפעול בשוק באופן תחרותי ולבחור את הספק על פי מחירו.

25. אכן, בהסכם קיימת כבילה אולם הכבילה נוגעת אך ורק לתאגיד המשותף (ולא לאברך עצמה) כאשר התאגיד המשותף עוסק אך ורק בתחנות הפנימיות במושבים. כלומר, הכבילה מתייחסת לחלק אחד של עסקה אשר בכללותה היא עסקה פרו תחרותית המשפרת באופן ברור את כושרם התחרותי הן של אלון והן של אברך. מכאן, שהמדובר בכבילה נלווית.

26. לא זו אף זו. כידוע, במסגרת העסקה העבירה אלון לתאגיד המשותף את כל תחנות התדלוק הפנימיות במושבים שנמצאו בשליטתה עובר למיזוג. כלומר, אלון העבירה לתאגיד המשותף תחנות תדלוק להן היא ספקה עובר לעסקה דלקים. התחייבותו של התאגיד המשותף לרכוש דלקים מאלון למעשה שומרת על המצב הקיים ומבטיחה לאלון כי אותן תחנות שהיא העבירה לתאגיד המשותף ימשיכו לרכוש ממנה דלקים גם לאחר המיזוג (בתנאים שהם כאמור תנאים תחרותיים). בערר 1/97 - **איסכור שירותי פלדות בע"מ נ' הממונה על הגבלים עסקיים**, תקדין עליון, כרך 97 (4), תשנ"ז/תשנ"ח 1997 בעמ' 22 קבע השופט עדיאל, כי תנייה מסוג זה היא כבילה נלווית שאיננה פוגעת באופן משמעותי בתחרות. כדבריו:

"מקרה נוסף שבו תחשבה התחייבויות המיזם כלפי הוריו לגבי רכישת או מסירת תשומות ושירותים, ככבילות נלוות, הוא המקרה שבו הורי המיזם מעבירים חלק מפעילות הייצור שלהם למיזם המשותף, למשל, מחלקה המשמשת לייצור חלק של המוצר הסופי. במקרים כאלה קיימת הצדקה להבטיח אספקה של אותו מוצר להורי המיזם, שכן מוצר זה דרוש להורים לצורך ייצור המוצר הסופי, ואלמלא תנאי זה הם וודאי שלא היו מעבירים את חלקם באותו מוצר למיזם המשותף (ראה: Van Bael & Bellis, Ibid, at p. 483).

כך גם בעניינו - אלון העבירה חלק מפעילות "הייצור" שלה למיזם המשותף - תחנות התדלוק הפנימיות במושבים הן הרי חלק מערוץ השיווק של אלון. במקרה כזה קיימת הצדקה לאפשר לאלון לשמור על יכולתה לעשות שימוש באותו ערוץ שיווק גם לאחר המיזוג.

27. הכבילה היא, אם כן, חיונית לצורך כניסתה של אלון למיזם המשותף. ללא הכבילה אלון לא הייתה נכנסת לעסקה שכן היא הייתה מאבדת חלק מערוץ השיווק העומד לרשותה, חלק מ"קו הייצור" שלה. מכאן היותה של הכבילה כבילה נלווית.

28. אשר על כן, כבילת הבלעדיות המפורטת בסעיף 6' להסכם המרכזי איננה פוגעת באופן משמעותי בתחרות בעסקים בענף כלשהו ונכללת בהסדר אשר תורם תרומה חשובה לתחרות. מכאן שהכבילה ראויה לפטור.

אני מצהיר שכל הפרטים האמורים הם מלאים ונכונים שהמסמכים המצורפים הם נכונים ומלבדם אין כל מסמך אחר הקובע את ההסדר הוא נוגע אליו.

אלון חברת חדש לשראלי בע"מ
חתימה וחותמת

גב' לייל
שם

30 באוגוסט 1999
תאריך